

LŐRINCZ P. GABRIELLA

SZÜRKE

Versek

**LÓRINCZ P. GABRIELLA
SZÜRKE**

Kárpátaljai Magyar Könyvek
246.

Felelős kiadó és sorozatszerkesztő:
Dupka György

Készült a
Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával

Borító: **Réti János** grafikájának felhasználásával készült
Grafikák: **Réti János**
Fotó: **Kocsis Csaba**
Fülszöveg: **Botár Attila**

© **Lőrincz P. Gabriella**, 2016
© Intermix Kiadó, 2016

INTERMIX KIADÓ
Felelős szerkesztő: **Zselicky Zoltán**
Korrektor: **Kövy Márta**
Fedélterv, műszaki szerkesztő: **Dupka Zsolt**
Készült a Shark Kft.-ben
ISBN 978-963-9814-77-6
ISSN 1022-0283

LŐRINCZ P. GABRIELLA

SZÜRKE

Versek

INTERMIX KIADÓ

Ungvár – Budapest

2016

liberum arbitrium

Stílus

*Béna vétagot
Csak az Isten mozgat.
De hívd csak
Fascikulációnak,
Most divatosabb.
Régimódi vagyok,
Vesd szememre,
Szeretem a férfitestet,
Nő
Létemre.
Ha lépek,
Könyögést hallok,
Hiába minden diéta.
Lelkem túlsúlyán
Senki nem segít.
Téveszmék erőszakán nőttem,
Elhittem, hogy az esőtől megnövök
És a répától
Fütyülni fogok.
Hát, titkon csak
Könyvlapokat ettem.
Olvastam,
Krisztus halat rajzolt a porba,
Én gyermekként
Keresztet,
Szívecskét,
Csillagot...
Erőszakos, maradi módra
Most halat vésni
Márványba tanulok.*

térden

*borulj ég
borulj minden
fellegeddel
borulj kedves
ölbe
időbe
hervadt virág
borulj a földre
borulj harmat
reggelente
borulj sötét
éjjelekre
borulj az
Isten előtt
borulj imára
térdre*

összegzés **(D.CS.E.-nek)**

*megfogyva már
és törve is
idegen ország
sosem lesz haza
nemzetek megfeszült
krisztusa nem támad fel
a harmadik napon
hogy hol van pontok nélküli
zsarnokság
csak az tudja aki vállal
cipeli az örök
nagypénteket
nincs szükségünk semmire
Isten
csak áldd meg a magyart*

Mozdulatlan

*Fát nézni olyan,
Mint eggyel szorozni,
Az ember magával szembesül.
Semmi akarat nincs
A gyümölcstermésben,
Ahogy az árnyékban és
Az avarban sincs.
Nem tehet róla a fa,
Hogy az ablakom előtt élve
Hozzámnőtt.*

*Nem feszegetném,
Hogy az Úristen
Osztt-e, vagy szoroz,
De használja a nullát...*

*Egy szekrényben ülünk,
Meztelenül.
Kényelmetlen és kemény,
Moccanni sincs hely.
De nem ellenkezünk,
Ahogyan a fa sem teszi,
Ha fűrészelni kezdik...*

*Nem a fa szándéka
A lomb.
Egyedül az Istené.*

Itt minden

*Itt minden csupa víz
Itt minden csupa köd
Csupa elköltözni vágyó
Felesleges kín
Minden csupa bánat
Magát megsemmisítő
Hidegkék kő*

*Itt táskák mélyén
Hosszú kabátok alatt
Bujkál csak
A szerelem
Hozsánna szól
Idegen
Fiúhoz
Minden fejen saját
Töviskorona
Vízbe kell fúlni
Hogy tiszta lepel jusson
Hogy gördüljön kemény
Sziklafal
Válts meg
Köd van
Hideg
Ez a kereszt
Csak az enyém*

Reggel

*Fölémhajolva
Súg nekem
Az Isten
Próbálom megérteni
A kávé cigarettával
Ízesítem
Gyötrelmes éjjek után
Jól esik a szanax
Vegyél a markodba
Úristen
Ne szoríts
Csak tarts erősen
Rejts el*

Csönd

*Nekem az Úristen
Máma nem beszél
Ő lett néma
Vagy én vagyok süket
Éjjel lázas álom
Nappal a nincs kényszerít
Térdre
Vaksi szememet hiába
Meresztem
Végtagom még Dombászon
Megfagyott
Értem hiába kiált a
Fiú a kereszten
Rongyos lett az égbolt*

*Itt mindenki istent játszik
Most naponta születnek tévelygő krisztusok
Istálló helyett felhőkarcolókban
De barmok között
Mondd Isten
Hol vagyok*

Lehetne

*Annyi mindenné kellene válnom,
Lenni azzá,
Aki nem vagyok, de elvárják,
Hogy legyek...
Most el kell még ringatnom
A barátaimat,
Lecsukott szemmel, csendesen:
Énistenemjóistenem...
Szaharinoskávét ízű reggel
A hátamon,
Megpróbálok újra megfelelni.
Tükröm-tükröm, mondom neked
Hogy mennyire jó ez így,
Mert én vagyok.
Bocsáss meg.
Már mindegy, hogy mesét
Vagy zsoltárt,
De olvasnom kell a szemeidből,
Pedig távolabb vagy tőlem,
Mint valaha.*

*Menj, válts vízumot.
Máshol mindenki más lehet.
Nekem jó itt.
Alszanak a plüssjátékok, legók, katonák,
Minden barát elaludt.
Hajnalban imádkozom,
Altass el.*

Álom havában

*Gábiel egy hosszú ima után
szárnyait elégette és elköltözött.
Felmondását íméiben küldte el.
A betlehemi csillag
még az újkenyér havában
lehullott.
Meteoreső, így mondták a hírekben.
János a Jordán vizében
Magányosan mézet majszolt.
Heródes nem őrzöngött,
nem mészárolt.
Saulból nem lett Paul.
A leprások leprások maradtak,
a vakok pedig vakok.
A templomokat ellepték a kufárok,
a kereszten nem feszült
a Büntelen.
Mária elvetélt.
Azt mondják, sokat stresszelt,
pedig szedte a terhesvitamint
és az ultrahang sem utalt semmi gondra.
Nem született meg Immánuel.
Nincs Karácsony,
a fenyőállítást meg betiltották.
Hogy gyógyító nélkül mivé lesz
a beteg világ,
csak az Öregisten tudja...*

*És nem történt még
annyi-annyi minden,
elmaradt a szeretet ünnepe.*

*Bár a supermarketek
polcai roskadoznak,
évről évre több a műanyag.
De boldog karácsony helyett
maradt a „kellemes ünnepek”.
A történet elejére már nem
emlékszik senki.
Bejgli és fahéj illat,
csodás...
új légfrissítő.*

Hajnalhasadás

*Bölcs az
Isten.
Messze helyezte
tőlem az összes
csillagot.
Hasamra, hátamra
kősziklát rakott
rettenetes keze.
Jaj, maradni kell.
Szürke kezemben
nagy, színes esernyőtömeg.
Bágyadt ősszel
a csók keserű,
mindenhonnan elvágynak az ember
mindenhová,
otthont keresni.
Hajnalban a százszor morzsolt
rózsafüzér szorít
halálra verőeret.*

liberum arbitrium

*hogy vállfa vagy
akasztófa
te döntöd el
valaki vagy valami
mindig fel van akasztva
itt ruhák lógnak
amott krisztusok
nem tartozik rám
hogy melyik sorba állsz
árulsz vagy elárulnak
kérted hát örülj
tiéd a szabad akarat*

terv

*az apostolok most is köztünk járnak
nem tudjuk melyik merre ment
a fejre állt világban
halkan szól az ige
hallunk háborúkról
hét gyertya ég
köztünk
mint gyorskezü gyilkos az Ebola
ki tervezte*

*nincs mitől tartani
meg kell lennie*

Zsákutca

Útravaló

*vonattal jöttél
vagy Isten hozott
most nem érdekel
itt vagy
már van honnan
menned
indulsz
pedig sosem mondtam
hogy vigyen el az ördög
nem használok
közhelyeket
Róluk csak ritkán beszélek
túl közel állnak hozzám
Mindketten
jól tudom
Lucifernek
egyszer fehér szárnya
volt
azt hiszem
minden a
Terv része
te is az vagy
az indulásod is
az út is
a cél is
ha még
hát nem bánom
lesz hová visszajönnöd
mondhatnám
de nem teszem
Isten veled*

távolság

*már napok óta csak ülünk
ki sem nyitottunk egy ablakot
valahol messze
szép tüzek égnek
ott minden kémény füstjeles
szürke kis testünkben
szunnyad a féreg
várja az alkalmas pillanatot
hajnali fél négy halálos csöndje
feszül mint a hegedűhúr*

*évek óta ülünk
jönnek csak sorra a holnapok
ismerjük jól a járásukat
tudjuk hogyan lesznek tegnappá
üres a pohár a fazékban sincs semmi
nem szoktunk inni enni sem*

*az idő múlását jegyezzük
fehér papírra
néha elalszunk
azt álmodjuk
hogy összeér homlokunk*

Üveggolyó

*Néha ügyetlen vagyok
Nem tartalak eléggé és elejtelek
Mint az üveggolyót elgurulsz
Úgy hiszem az ágy alatt lehetsz vagy a szekrény mögött
De lehet hogy beszorultál
Két padlódeszka közé
Ilyenkor eltűnsz
Én hetekig kereslek
Nem tudom olyankor mit eszel vagy mit iszol
Biztosan ott is valakivel ágyba bújsz
Meg kellene értened
Hogy mindig megkereslek
Várj csak idő kell míg lehajolok*

Erotika

A férfi

*A férfiak talán
Forró ölekre vágnak
Dús keblek formás combok között
Pihenni el
Hús párnák
Gyűrött lepedő
Végtelen egymásnak feszülés
Izzadt hajnalig összeforrva
A férfiak talán nem várnak csodát*

A nő

*A nők talán ölelni vágnak
Simulni erős férfi testhez
Anyából nővé növekedni
Adni mindenből mindent
A szerető összes bájával
Selyemtakarók alatt
Izzadt reggelig szeretni
A nők talán csodára vágnak*

Én magát

*Mondtam százszor
Hogy hagyjon el
Hiába beszéltem
Mintha közöm sem volna hozzá
Ékszer és virágot hoz nekem
Mintha jó feleség volnék
De nem vagyok
Tudja ezt maga és én is tudom
Ebben sem vagyok jó
És semmi másban
És végig sem hallgatom
Szerelmét a nyakamba lihegi mint a kötelet
Nem érti hogy úgysem tehetek mást
Ezért szeretni kényszerít
Épp olyan örültség mint mi vagyunk
Most gondolhat felőlem bármi rosszat
De akár szerethet engem tovább
Mondtam már hogy hagyjon el vagy
Kössön fel engem
Vagy kösse fel magát*

együtt

*nagyraryűtt pulóver
vagy rajtam
hidd el nem én
akartam hogy legyél
kaptalak
hogy ne fázzak magam
hogy fonódjon egymásba sorsunk
tűnjön el az úgy imádott
magány*

külön

*néha tudom hogy szeretlek
de túl messze mentél
nem baj
én sosem törődtem az idővel
sem gátammá
sem segítőmmé nem emeltem
ott reszketsz valamelyik kő alatt a sárban
én hulló levelek között
a gombaillatú avarban lépkedek
messziről szebbnek láttál
a borospohár fenekén keresztül is
nem tudom most mit hihetsz rólam
én már alig emlékszem rád*

Oltár

*Hintadobálás közben
Ráeszmélni
Hogy szeretni teremtettek
Kétszer négyes
Kétszer hármas tiktak
Szakadó dobhártya
A ritmus a földre zuhan
Játszva tépi szét az elmét
A hitetlen lélek
Elmondom
Hogy nem vagy épp
Továbbgondoltalak Téged
Magamnak
És hagyomány szerint áldozlak fel
Jó illatom lehetsz*

Szeptember

*ősz van
te sáros cipőben
esernyőtlenül érkezel
láttunk már jobbkedvű
őszidőt
minden könnyünket
sírja most az ég
a ránk rakódott nyaraktól
kiürülten
az ablakon át
nézzük a sárguló tegnapot*

Szürke

*kiszínezlek
hogy ne legyél olyan
fekete-fehér
kócos hajadat megfésülöm
ruhádat öltöm
biztosan fázol
közel az ősz
közel a tél*

*elkészültél hát
megölellek
meg is csókollak
mosolygok rád
egymásba bújva
szépen elalszunk
szeptember van
elmúlt a nyár*

*felébredek és nem vagy sehol
elmentél tőlem
ég veled
álomba visszaringatom magam
álmodok neked
szép színeket*

kézakézben

*tedd a kezed
homlokom helyett
lázás mellkasomra
csillapítsd szívritmuszavaromat*

*tedd a kezed
homályos szememre
hogy húzódjon vissza
a zöldhályog a pokolba*

*tedd a kezed karomra
térdemre
mert sajog görcsöl
bennem minden ízület*

*tedd a kezed
fehér fejemre
irtsd ki belőlem
az öröklött rákos géneket*

*hadd tegyem kezem
a kezedbe
hogy magam több legyek
veled*

Múlt

Én öltem volna

Érted

De nem volt rá

Semmi szükség

Öltél te helyettem

Értem

És végül engem is

Éleztem kést

Lépcsőfokon

Kérned sem kellett

Temesd múlttá velem

Minden tegnapunk

szívбай

*a párnán az illatod
te valahol máshol alszol el
eszedben sincs csillagot kémlelni
nehogy arra gondoljak hogy
egy ég
feszül felettünk
ez nem romantika
még ablak sincs a szobán
csak görcsök vannak
fájdalom szorít
hitetlenkedve
gyógyszert teszek
a nyelvem alá
hallgatok*

*idegenek mondják
szívroham vitte el*

hazugság
(NNÁ emlékére)

*aranybetűvel
mintha mézzel írnék
a kenyérvégre
úgy írom hogy soha
de soha nem szerettelek
csodás hazugságom
örök jutalma
a tiszta tükör*

zsákutca

*magammal viszlek
hogy otthonod legyek
magányos vagy*

*megyek veled
hogy otthonom lehess
magányos vagyok*

*velem jössz
hitünk szerint
nincsen más kiút*

elmezavar

óriás vagy
szegény félszemű
önmagadtól is örökké védtelen
csak egy madárnyi békességet
adhatnék neked
mióta megszületted
haldoklásod minden pillanatában
csak szerettelek
nem vágytam nálad jobb
társra
sem jobbnak lenni tőled
nem akartam
én most is meglepéssel nézlek
nagy gonosz szemedet
szépnek látom
mikor legutóbb
mellkason szúrtál
úgy mosolyogtam rád
ahogy csak gyermekre
mosolyogni lehet
majd szépen himzett zsebkendőmbe
csomagolva a markomba
temettelek
ahogyan mások az arcukat
mosolyogsz
biztosan szépet álmodsz
sírkövedet mesével teleírom
igazzal

Matematika

Aladdin

*Magzatpózban fekszem a szőnyegen
A szobában nyár van
A konyhában tél
A város felett repülök
Viszem magammal a tériszonyt
A szőnyeg széle rojtos
Hogy bírja a súlyos
Elmebajt velem
Kormos tüdőmmel
Levegőt veszek
Az mind az enyém
Zsebemben ejtőernyő lapul
Nyugat felé nem megyek
Kényelmes itthon
Szememet sem kell kinyitnom
És ez a póz is tökéletes
Szólhatnék
De nem akarom felkelteni
Az alvó hegyet
A szőnyeg végtelen
Mintás
Maradok*

Matematika

*vannak akik ismerik a számokat
rideg méltósággal
válaszolnak bármire
a mindenség matematikája
a bőrük alá van róva
varázslat hitek és tévhitek nélkül
mindent megoldanak
ők nem szaggatnak fölöslegesen sebeket
tudomásul vesznek és kijelentenek
nem irigylem de csodálom őket*

*én nem tudom hogyan kell
jól élni
sosem értettem az egyenleteket*

tavas

*én úgy várom vissza őket
az indulókat
az elmenőket
mint a fecskét*

Éjszaka

*Csecsemőpózban alszol el
Minden szokásod
Rabja vagy
Párnát nem osztasz senkivel
Ágyadban alkalmi kúrvának
Fizetsz
Nekem hiába gyónnál
Bűnöd nem érdekel
Az Isten szabadnapos
Menj idd le magad
Köteled már régóta
Fonják
Ez itt mind a tied
Kényelmes sárga gázcső*

*Dobj ki minden
Elhasznált kacatot
Fordulj hasra
Aludj tovább*

temető

*a fák dermedve állnak
kalitkás madár vagyok
örök hideg szakadt rám*

*kifosztva állok
nincstelen
anyám elaludt
altatót dúdolok és
este van*

*a holtak sosem pihennek
fogadni kell mindig újakat
földkupacokra
egyre csak gyűl
az ölszámra hordott
emlékezés*

ellenállás

*a sarokban egy maroknyi isten
kukoricán térdel
kiirtják a fákat
mindenki jól vizsgázott
a jegyek
szép kerek számok
ha vége lesz
majd kiderül
melyik mit jelent
számmisztikát fejtegetnek
lótuszülésben
az éhező gyermekek
bálványok vigyorognak
feszül a hurok
nem tudod ki tartja a kötelet

virágot ültetek*

Nagyanyám

*Otthonra minek a cicoma?
Csak az Isten lát,
Ha épp erre néz.*

*– Vízet kútról húzni,
Füvet szedni,
Fát vágni
Csak manapság nehéz –*

*Mondta nagyanyám...
Milyen érdes volt a
Gyermekarcot mosdató
Két ráncos kéz.*

Némaság

*letisztultak a hangok
megértettem
nagyanyám minden szavát
megjegyeztem a gyógynövények nevét és erejét
tudok már
kenyeret
bort
takarót készíteni
dühömet és fájdalmamat úgy ölelem
mint szelíd kutyámat
lehulltak a fölöslegek
a hívatlanok messze járnak
valami örületes mély-sötét
nyugalom telepszik rá
magányomra*

Anyák napja (Mamásan)

*Már nem gondolok a Mamára
Nincs idő megállni
Sem padlás sem kosár
Sem nyikorgás
És a Mama nem megy sehová többé
Én őszintére nőtem
Mozdulatlan állok
Kékitő helyett halál és koporsó
Rámnézett és leszidott
Engem a konok gyermeket
Jó volna hinni
Hogy ő festette kékre az eget*

Nóra emlékére

*Pecsétes bánat maradt
Anyád szívéen
Apád kezéből kihullt
Az erő
Csak miértetek maradtak
Maga az Isten vigyázza álmodat*

2015-10-05

Ősök

*Az apák szürke
Zakóban járnak
Ha dolgoznak
Feltűrik ingujjukat
Hogy ne zavarjon munka közben
Erős kezükben a családi béke*

*Az anyák kötényt hordanak
Lisztes kezüket abba törlik
Meg a mocskos gyermekarcot is
Kezeik gyógyítanak
Minden sebet*

*A nagyapák kalapban járnak
A biciklit tisztán tartják
És nem vágnak már jobb világra
A nagymamák fejkendősek
Minden ráncuk egy ima
Beleőszültek az aggódásba
Görcs kínozza fáradt testüket*

*Úrvacsorázni kendőben megyek
Bámulnak
Nem tudják a suttogók
Hogy tanítást követek*

Zselicki Józsefnek

*Rokon csillagon ülsz
Te herceg
Rózsatövisből
Fonsz koszorút
Kárpátot ringató
Lelked deres
Ha Nemet kiáltasz
Tűzszedben
Szikra pattan
Hiszed-e még
Hogy halhatatlan minden
Kimondott gondolat
Ordíts
Ne súgj
Az hasztalan
Míg vagy
Csak addig térdelj
Még fényt a napba
Ha pofátlanul jól röhögtél
Rajtunk
Reméld hogy egyszer
Lefekhetsz
Te is*

Egyedül

*nagyon féltem
mikor meghaltál
éjjelente hangosra húztam a rádiót
nem is beszélhettem róla
nem tőled féltem
vagy az elmúlástól
meg sem nevezhettem akkor
ma így hívom:
magány
most kikapcsolom a rádiót
tíz év az egyedüllétben
nem félek semmitől
élvezem a rám simult
csöndet*

október

*szegény csonkolt angyal
csengőtelen bolond
szíveden rozsdás lánc
a szeretők szerelme
egésszé igazult a hallgatás
csak rendre szépen
bimbam
nem idézhetsz bárkitől akármit
durva a kelme amit rád tekernek
vörös levelével az elmúlás sikolt
a reggeli ködben
hideg párnádra fekhetsz éjjel
elmondhatod utolsó háládat
hogy nagyszerű bolond lehettél
elalhatsz csendben*

Kolozsvár

*milyen szép lehet itt az akácvirágzás
úton a Szamos felé
lázasan tavaszon
de december dereka van
és hangosak a munkagépek
majd tisztára mos mindent ha leesik a hó
most a karácsonydiszes fákon
zizzen a fáradtsárga falevél
piros kesztyűs néni
szatyorral siet
szürke galambok szürke macskák
a folyó fodros suttogásán
vadkacsa ring*

Áramszünethiány

*Jeszenyin,
Nemes Nagy,
Szabó Lőrinc között
Bolyongok órákon át.
Nincs szükség a
Könyvekre,
Valaki ezt mondta.
Az onlajn képeslapon szép
A virág, még az
Idézet sem utolsó...
Hirtelen mindenki profi
Fotós lett.
A digitális fénykép nem
Sárgul az idővel,
Hogy nyomtalan elmúlik,
Senkit nem zavar...
A pillantás, az érintés
Szükségtelen.
Szmájlszívektől
Lázas a homlok.
A telefonálás
Elcsépett szokás,
A hangokból bármi kiderülhet...
Lassan tompulnak
Az érzékszervek.*

*Egy dolog hiányzik:
Egy világgraszoló,
Évekig tartó,
Teljes
Áramszünet.*

igény szerint

*aki pénzért gyilkol
mindegy kire lő
ha zsoldos vagy
nem lehet hazád
van utasításod és fegyvered
nekem tollam
papirom szavam
nem mondom
hogy nem lehet vele ölni
arra tartom amerre akarom
szájszélemen bársonyos forróság*

*lám csak
ezek a kurvák visszalőnek*

írni

*csak közhelyek
de mind papírra való
meg kell jegyezni
mert lehet
hogyan kifogy a tinta
ez a toll remekül ír
bár nyoma sem marad
mert hamar koppan
a billentyűzet
s már nem számít
hogyan siklott a toll
a papíron
a monitor nem közvetít
ízeket
rángva író ujjakat
arcrezdüléseket
dohányszagot
de agyat döngtet az
„írni kell tovább”
megszakad és vége lesz
nem marad semmi
csak a kevéske
szegényes magány
és apró lélek
szegény
védtelen*

Fiaimnak

*Két pizsamás fiút kiszolgálók
Méz a tejbe
Lekvároskenyér
Esténként táskát pakolunk
Újratanulok mindent
Az uzsonnának teának almának
Megvan a helye
Rutinos anyává nőttem
Növök fel naponta
Hozzájuk
Olyan természetes
Mint vasárnap a húslevesfőzés
Az asztalt körbeüljük
Jézust vendégelünk ilyenkor*

*Látomások
Lázálmok éjjel*

*Az asztalt körülüljük
Vendégeljük Jézust
Vasárnapi húsleves
S én két öltönyöst kiszolgálók*

Csillaghullás

*este
tücsökciripelés
számok hangok
számok hangok harangok
körbejár
mindig rossz vonat
mindig rossz irány
lekésni
eladni mindent
beugrani az összes vagon alá
csillagnak szegődni volna jó
 angyalaim mind fáradtak
hajuk mindig kosz színű
nincs idejük szépségápolni
már repülni sem szoktak*

Nyárutó

*egyre távolodik Tihany
a cápafelhők
habok közé estek
vitorlások
mint kecses hattyúk
ülnek a vízen*

*a rózsaszirmok
szertefoszlának
nincs már
mi megállítaná
a hajlott hátú nyár zokog
kopár őszbe indulunk*

*a fényes csillagok
nem most születnek
csak elbúcsúzni maradt idő
a platánokból átölelni egyet
és szívberejteni egy újabb nyarat*

aratás

*jármű vagyok féktelen
út fénytelen őszi
rajtam mennek nem néznek hátra
nem nevetnek nem szólnak senkinek
nem szólok
börtön elmulasztott pillanat
a tudás fájáról lehullott gyümölcs
vagyok magam magamnak
örök tehetetlen végtelen
kiapadhatatlan tiszta forrás lehetőség*

Délután

*A Halál egy mohás nyirkos padon ült
Kék szemében valami ősi szomorúság bujdosott
Szél cibálta a sárga lombokat
És már vagy három napja szakadatlan esett
Magányos hinták
Éhes kóbor ebek
Minden valamilyen
Leírható számlálható felruházható
Csupasz
Átázott cipőben kabátban
Egyhangú félnégyek között
Örökké éhesen vacogva
Találni egy nyirkos mohás padot
Ahol pihenni lehet*

indiánnyár

*szélesre tárt kabátban
őrült napsütésben én
aki mindig fádom
reszket körülöttem a nyár is
csaló idő
parazsat lángra gyújtó hazug bolond
csoszogó nénik szemében
könnyeket fakasztó átkozott*

merre indulnak tegnapjaink

*rongyosra csókolt régi tavasz
emlékszem az illatodra
sápadt angyalarcok a magasban
dideregtek és tüsszögtök a szmogtól
és nekünk jó ideleenn
és a szürkearcú boldogtalanok
az aszfaltba olvadók
akik nem hisznek senkinek
nekik szögesdrót a szerelem
őket hagyjuk itt
amikor elmegyünk*

Szolyva

M. Lovász Noémi kiállításának margójára

*arctalanok
szögesdróttal telt fazék
emlékek és elméletek
csak márvány
nevek és gyász
el sem mondott álmok
meg sem álmodott ima
félbeszakított élet
fekete november*

Anyám ringat

Anyám ringat ringatom anyámat

Elalszik elalszom

Apró testemen fehér a rékli

Apró testén fekete viselet

Zelk Zoltánt olvasok

Miért őt

Nézd ő ezerkilencszáznyolcvanegy

Április huszonharmadikán továbbment

Én ezerkilencszáznyolcvankettő

Március huszonharmadikán érkeztem

Szóval pont semmi közünk nincs egymáshoz

Mikor a kék keserűvé vált

Mindenre más fény derült

Én anyám lettem és ölembe vettem magam

Izgatottan lapozok és elmesélem

Hogy vers nélkül nem lehet

Befalom az oldalak illatát

Karjaim között anyahang anyaillat

Dallama ringat és lapozok

És lapoz

Megértettem hogy hogyan kerültek

A Keréknymok az égre--

Hogyan lettünk mi egyből kettő

Hogyan leszünk újra egy

Mint a halálfélelem és a gyermekzsivaj

Mióta alszom

Álmodom hogy anyám vagyok

Mindig kettő

Mindig egy

Ringatva olvasva ringva

Mert mi épp jökor elkerültük egymást

Zöld ág

*Jó lenne még egyszer
Lánykának lenni,
Játszani bújj, bújj zöldágot.*

*Emlékszem a kanyargó kenyérsort
És tudom milyen, ha jegyre jár cukor,
Fejenként egy kiló havonta.
Mi heten voltunk, én voltam a hetedik.
Nekem is járt egy kiló cukor,
Hogy embernek tudhassam magam.
És láttam, hogyan tűnik el
Az óriási márványszobor,
És dől össze egy perc alatt
A nagy vörös istenség.
Láttam embert és pénzt
Elbukni végleg,
Süllyedni álmokat, reményeket.
Tudom, milyen az, ha az anyák félnek,
Mert holnapra már nem jut kenyér.
És tudom, hogyan adják el a népek a lelkeiket.
Milyen, ha a háború elől bújnak,
Ha férfiszemekben ott a rettegés.
És ismerem a hazugok szemét,
És láttam elég gyermekhalált.
Tudom azt, hogy a dicsőség Istené,
És a zsákutcából mindig van kiút.*

*Jó lenne újra
Lánykának lenni.
Énekelni, hogy nyitva van
az Aranykapu.*

HALAT MÁRVÁNYBA

Az Isten Hozott és az Isten Veled virágok kertjében állunk, járkálunk, fürkésszük a szürkén színes, színesen szürke titkokat. Valahogy így haladtam versről versre Lőrincz P. Gabriella új kötetében; hová? Szégyentelen a kérdés, de nincsenek föltehetően, kerülőnivaló érdeklődések. A költő értelmezendő a kötetét, mintegy segítségül a fel és alá császkálásnak a *Liberum arbitrium* „a választás szabadsága” címet adta az első versciklusnak. Hogy aztán a *Terv* című versében rögvest – a választás szabadsága révén? – rávezessen, lám milyen kényszerekkel, buktatókkal vagyunk övezve. Övezve? Inkább: korunkba ágyazva saját élt életünkkel. Amely végül oda konkludál: „nincs mitől tartani // meg kell lennie”.

Kárpátalja veszélyeztetett magyar közössége (a költőnő szűkebb otthona) és az emberi világ válsága közvetlen kapcsolatot mutat. „... elmaradt a szeretet ünnepe. / Bár a szupermarketek / polcai roskadoznak, / évről évre több a műanyag.” (*Álom havában*) A széthullás, letöredezés kikezdi a hagyományos közösségeket, megszakítja a tapasztalati láncot a nemzedékek között. Az Áramszünethiány verse, a kötet tengelyében mintha napjaink minden oldalról nyomakodó krízisét állítaná párba egy tökéletes, minden civilizatorikus vívmányról lemondó, csaknem ember nélküli nyugalom óhajával, „Valami örületes mély-sötét / nyugalom telepszik rá / magányomra” – írja *Némaság* című versében.

Aki ebben a (képzeletbeli) kertben jár, és ha körütekintően lépdel, finom határpontokat érinthet, érezhet ember és Isten, nő és férfi, anya és gyermekei, unoka és nagyszülő, haza és mindenség, otthon-idegenség, színek és szürkesség között. A három ciklusból álló újabb könyv

le- és megtisztult hangja ennek a költészetnek etikai és esztétikai fordulóját mutatja. Az Összegzés ciklus után, fölnézve a könyvből arra kell gondolnunk, hogy innen csak újabb szint következhet. Megtéve az élő (hal) élettelenbe (márvány) oltását az eredmény spirituális – és föltételez-jövendöl újabb „Isten Hozott virágágyás”-t.

Ahogy Lőrincz P. Gabriella korábbi köteteiben is tapasztalhattuk, a színe és visszája közötti terület szellemi és érzelmi átbolyongása, minél pontosabb felmutatása ennek a lírának a célja és létfeltétele. A könyv címéhez (*Szürke*) illően (!) *borzasztóan színes* az a lírai személyiség, akit megpillanthatunk a versek mögött. Ami a címválasztást illeti, talán az orosz festő, Kandinszkij jutott a beregszászi poetria eszébe, aki a fehér és fekete, illetve a zöld és vörös keverékéből áll elő, azok minden lelki történéseivel.

Lőrincz P. Gabriella paradox még a kötet cím-adással is. A „Most halat vésni / Márványba...” küzdelmei nem csupán a mesterség, a munka, az anyaság, az Istennel és Istenhez menekvés, a kötetben nincs látványos/hősies/médiacsalogató póz, trükk, faxni, inkább az érlelődő, befelé pillantó szigorúság érvényesíti, teszi megkerülhetetlenné ezeket a verseket.

Botár Attila

TARTALOM

liberum arbitrium

Stílus	7
térden	8
összegzés (<i>D.CS.E.-nek</i>)	9
Mozdulatlan	10
Itt minden.....	11
Reggel	12
Csönd	13
Lehetne.....	14
Álom havában	15
Hajnalhasadás	17
liberum arbitrium.....	18
terv	19

Zsákutca

Útravaló.....	23
távolság	24
Üveggolyó	25
Erotika.....	26
Én magát	27
együtt	28
külön	29
Oltár	30
Szeptember.....	31
Szürke	32
kézakézben.....	33
Múlt.....	34
szívbjaj	35

hazugság (<i>NNÁ emlékére</i>)	36
zsákutca.....	37
elmezavar	38

Matematika

Aladdin	41
Matematika	42
tavaszi.....	43
Éjszaka	44
temető.....	45
ellenállás	46
Nagyanyám	47
Némaság.....	48
Anyák napja (Mamásan).....	49
Nóra emlékére.....	50
Ősök	51
Zselicki Józsefnek	52
Egyedül	53
október	54
Kolozsvár	55
Áramszünethiány.....	56
igény szerint.....	57
írni.....	58
Fiaimnak	59
Csillaghullás.....	60
Nyárutó	61
aratás	62
Délután.....	63
indiánnyár	64
Szolyva (<i>M. Lovász Noémi kiállításának margójára</i>)	65
Anyám ringat	66
Zöld ág	67
 HALAT MÁRVÁNYBA	 69

A

beregszászi Lőrincz P. Gabriella harmadik, legújabb kötete a *Szürke* címet viseli, melyben három ciklus alkot egészet. A ciklusokat Réti János kárpátaljai grafikus munkáival választja külön.

A versek az Isten-ember kapcsolatot, a szerelem/szeretet-gondolatait közvetítik lírai látásmódban. A ciklusokat rendező tematika az ember hétköznapi voltának líraisága, az öröklét és az elmúlás szempontja szerint tagolódik.

A kötet több mint félszáz versben mutatja be az olvasónak azt a gondolatvilágot, ami jellemző a kárpátaljai viszonyokra-gondolkodásra, ugyanakkor a benne szereplő versek az egyetemes magyar irodalom minőségi szempontjainak megfelelni törekcsenek. Az ilyen irányú igények teljesülését rangos magyar folyóiratok (*Agria, Együtt, Partium* stb.) szerkesztőbizottságával való szakmai együttműködés biztosítja.

A *Szürke* című kötet olyan verseket tartalmaz, amelyek eddig önálló kötetben még nem szerepeltek.

ISBN 978-963-9814-77-6

